

sandsynligt, at Lovforslaget vil undergaa ret væsentlige Ændringer for disse Paragraffers Vedkommende i dette høje Ting, og jeg skal derfor paa et senere Tidspunkt af Forhandlingen tillade mig at foreslaa nedsat et Udvalg til Overvejelse af Lovforslaget.

Naar man ved Indføjelsen af § 6 i Lovforslaget har ønsket at skaffe Mulighed for Adgangsveje til Jord, som er udstykket, hvor saadanne Adgangsveje viser sig, jeg kan godt sige, umulige at skaffe til en rimelig Pris, vil man utvivlsomt her i Tinget fra alle Sider være enig om, at der maa skaffes Adgang paa rimelige Betalingsvilkaar til saadanne Jordstykker, hvor man er nødt til at færdes hen over Andenmands Jord. Der foreligger, som ogsaa den højtærede Minister bemærkede, et enkelt, meget grelt Eksempel paa, at Ejere — i dette Tilfælde vistnok 2 — har modsat sig at give saadan Vejret, i alt Fald stillet saa ganske urimelige Fordringer for Afstaaelsen af Jordarealet, at der fra Statsmagtens Side maa gribes ind paa dette Omraade. Men jeg vilde ogsaa tro, at Lovforslagets § 6 burde ændres, og jeg vil antage, at man uden større Vanskeligheder vil kunne naa til Enighed om Formen derfor.

§ 7 tilsigter at opnaa, at man ved Udstykning af en Præstegaard er i Stand til at udlægge til bestaaende Landbrug Jord, der ligger bekvemt for saadanne smaa Landbrug, og som kan være i allerhøjeste Grad til Nytte for dem, ja, man kunde maaske sige, at der kan foreligge Tilfælde, hvor et Landbrugs Rentabilitet i Fremtiden i væsentlig Grad vil komme til at bero paa, om man kan erhverve et Jordtilliggende af de Jordarealer, som Staten her kommer til at raade over: Ogsaa paa dette Omraade vil der utvivlsomt fra alle Sider være Enighed om at stille sig imødekommende. Men naar man, som Lovforslagets § 7 udtrykker, ogsaa tænker sig at yde Byggelaan i saadanne Tilfælde, hvor der tillægges en bestaaende Ejendom nogle faa Tønder Land, burde det dog vistnok nærmere overvejes, om man ikke her skulde finde en ganske anden Form. Det er muligt, at man kunde komme ind paa en Ordning, hvorved man ligefrem afstod Jorden, men dette maa utvivlsomt ogsaa være Genstand for nærmere Behandling i Udvalg.

For de øvrige to Paragraffers Vedkommende skal jeg kun sige, at jeg i alt væsentligt kan tiltræde de Bemærkninger, som den højtærede Landbrugsminister fremsatte.

Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale

Lovforslaget til hurtig Fremme i dette høje Ting; idet jeg erkender, at Forholdene, som de nu en Gang ligger, gør det ønskeligt, at Lovforslaget snart ophøjes til Lov.

Døcker: Da Statens Jordlovsudvalg i Vinterens Løb fik overdraget den egentlige Udførelse af Jordlovene, var Tiden overordentlig knap, og det er derfor ret naturligt, at det under det noget forcerede Arbejde, som blev gjort fra Udvalgets Side for at skaffe Resultater frem saa tidligt, at de nye Brugere kunde tage Brugene i Besiddelse til 1. April, hurtig sprang i Øjnene, at der var visse Mangler, i alt Fald saadanne Bestemmelser i Loven, som sinkede Forretningerne. Om de foreliggende Forslag til Afhjælpning heraf er de bedste, der kan findes, og de mest hensigtsmæssige, er jo et andet Spørgsmaal. Det var ud fra den Opfattelse, at der burde foretages nogle Ændringer, som kunde fremme Forretninggangen, at det oprindelige Lovforslag blev fremsat. De deri foreslaaede Bestemmelser var ikke af særlig indgribende Betydning og mødte ikke megen Modstand, hvad den højtærede Landbrugsminister jo ogsaa har udtalt. Men i Folketinget kom der flere Bestemmelser til, hvoraf den mest betydende er Bestemmelsen om, at Statens Jordlovsudvalg skulde have Bemyndigelse til at ekspropriere Jord til Vejanlæg. At tillægge denne Institution en saadan Myndighed har fra mit Partis Side mødt afgjort Modstand. Vi mener, at det er et nyt Princip, der her knæsættes, hvis Følger kan være uberegnelige. Jeg vil derfor haabe, at der maa kunne findes en anden Udvej. Jeg kunde for Resten godt tænke mig, at man havde nøjedes med at udarbejde et særligt Lovforslag om dette specielle, grelle Tilfælde, hvormed jeg som Medlem af Statens Jordlovsudvalg er blevet bekendt, og havde forelagt et saadant Lovforslag for Rigsdagen. Man kan sige, at det var at gøre meget ud af en mindre Sag, men jeg tror, at det vilde have en betydelig moralsk Virkning og være tilstrækkeligt i temmelig lang Tid til at afholde andre fra at stille urimelige Fordringer. Som Regel ordnes dette Spørgsmaal jo ved Forhandling med de paagældende Ejere. Men hvis det er muligt at finde en Form, hvorved der kan opnaas en mere almindelig Bestemmelse herom, som ikke betegner et saa afgjort Brud med den nuværende Praksis, vilde det naturligvis være heldigt.

En anden Bestemmelse, som er af Betydning, og som ligeledes er indført i Folketinget, er § 7, der bemyndiger til at give